

**Програмові вимоги до іспиту «Методика викладання у вищій школі»
для другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузь знань 01 «Освіта»
спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»**

1. Предмет і завдання методики викладання у вищій школі.
2. Зв'язок методики викладання у вищій школі з іншими навчальними дисциплінами педагогічного спрямування.
3. Основні категорії методики викладання у вищій школі.
4. Формування мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів ЗВО.
5. Шляхи забезпечення продуктивної взаємодії між викладачем та студентами.
6. Основні функції професійної діяльності викладача у системі вищого навчального закладу.
7. Роль і місце комунікативного компоненту педагогічної діяльності викладача ЗВО.
8. Комунікативні вміння як невід'ємний компонент методичної майстерності викладача ЗВО.
9. Шляхи удосконалення комунікативної майстерності викладача ЗВО.
10. Комунікативна культура викладача ЗВО.
11. Характеристика педагогічних здібностей викладача ЗВО.
12. Складові авторитету викладача ЗВО.
13. Стили спілкування викладача ЗВО зі студентами.
14. Структурні компоненти професійної майстерності викладача ЗВО.
15. Шляхи формування професійної майстерності викладача ЗВО.
16. Вимоги до особистості викладача вищої школи.
17. Навчально-методичний комплекс за спеціальністю «Педагогіка вищої школи».
18. Навчальний графік, робочі програми і тематичні плани.
19. Організація аудиторної роботи зі студентами.
20. Організація праці викладача. Роль кафедри в управлінні навчальним процесом.
21. Прийоми педагогічної взаємодії викладача ЗВО зі студентами та їх виховний потенціал.
22. Роль і значення лекції у професійній діяльності викладача вищої школи.
23. Підготовка викладача до лекції.
24. Вимоги до змісту лекції.
25. Типи лекцій.
26. Структура вузівської лекції.
27. Динаміка лекцій.
28. Умови ефективності вузівської лекції.
29. Пояснювально-ілюстративна лекція: сутність та шляхи її удосконалення.
30. Особливості проблемної лекції та методика її проведення.

31. Особливості вступної, тематичної, заключної та оглядової лекцій у ЗВО.
32. Прийоми активізації процесу сприйняття студентами лекцій.
33. Типові недоліки вузівської лекції та шляхи її подолання.
34. Традиційне та інноваційне у вузівській лекції.
35. Методика використання мультимедійних засобів на лекціях у вищій школі.
36. Система ораторських вмінь як важливого чинника лекторської майстерності викладача ЗВО.
37. Структурні компоненти лекторської майстерності викладача ЗВО.
38. Метод переконування в діяльності викладача ЗВО та умови його ефективності.
39. Умови реалізації принципу зв'язку навчання з життям, теорії з практикою в освітньому процесі ЗВО.
40. Умови реалізації принципу забезпечення міцності результатів навчання в освітньому процесі ЗВО.
41. Творчий компонент змісту освіти та методика його формування у вищій школі.
42. Реалізація виховного потенціалу освітнього процесу у ЗВО.
43. Застосування активних методів навчання у вищій школі.
44. Критерії оцінювання лекторської майстерності.
45. Методика написання конспекту.
46. Види і типи семінарів.
47. Особливості підготовки та проведення практичних, лабораторних і семінарських занять.
48. Структура практичних, лабораторних і семінарських занять.
49. Методика використання на практичних заняттях дослідницького методу навчання.
50. Вимоги до використання на практичних заняттях частково-пошукового методу навчання.
51. Традиційні та інноваційні аспекти методики проведення практичних занять у сучасному ЗВО.
52. Використання ситуативного методу навчання у ЗВО.
53. Умови ефективності практичних занять у ЗВО.
54. Вимоги до підготовки та проведення лабораторного заняття у вищій школі.
55. Умови розвитку пізнавального інтересу студентів на практичних заняттях.
56. Підготовка та проведення «круглого столу», ділових ігор, диспутів та інших типових форм організації і проведення практичних занять.
57. Модель семінарського заняття в активній формі.
58. Методика проведення консультацій та індивідуальних занять.
59. Завдання, функції і види педагогічного контролю.
60. Форми і методи контролю навчальних досягнень студентів.
61. Підготовка й проведення іспиту і заліку.
62. Методичні основи організації тестового контролю знань.
63. Організація проведення державних кваліфікаційних іспитів.

64. Методика організації курсового й дипломного проектування.
65. Науково-педагогічна практика студентів магістратури.
66. Методика організації самостійної роботи студентів у ЗВО.
67. Види самостійної роботи студентів.
68. Недоліки в організації самостійної роботи студентів у ЗВО.
69. Метод «портфоліо» в структурі самостійної роботи.
70. Комп'ютерна підтримка самостійної роботи студентів.
71. Передумови забезпечення ефективності самостійної роботи студентів.
72. Впровадження сучасних технологій навчання на заняттях у вищій школі.
73. Наукова робота студентів у системі професійної підготовки.
74. Форми і види науково-дослідної роботи студентів (з урахуванням специфіки ВНЗ, факультету і спеціалізації).
75. Методи організації науково-дослідної роботи студентів.
76. Формування вміння працювати з науково-дослідницькою літературою.
77. Вимоги до написання наукової статті.
78. Методика організації курсового проектування.
79. Методика організації дипломного проектування.
80. Індивідуальні творчі проекти студентів ЗВО.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА БАЗОВА

НОРМАТИВНО – ПРАВОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
2. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
3. Національна доктрина розвитку освіти // Центр Разумкова. Національна безпека і оборона. 2002. № 4. С. 36-41.
4. Наказ МОН України. Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи № 943 16 жовтня 2009 року.
5. Про Національну програму правової освіти населення: Указ Президента України від 18 жовтень. 2001 р. № 992/2001 // Офіційний вісник України. К., 2001. № 43. С. 121.

НАВЧАЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ ТА ПОСІБНИКИ

6. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник. Вінниця, 2015. 224 с. URL: www.kspu.edu

7. Малихін О.В., Павленко І.Г. та ін. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник. Сімферополь, 2011. 270 с. URL: www.elibrary.kdpu.edu.ua
8. Михайличенко О. В. Методика викладання суспільних дисциплін у вищій школі: навчальний посібник. / Вид. друге. Доп. та перероблене. Суми, СумДПУ, 2009. 122 с.
9. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. К.: ЧП, 2007. 211 с.
10. Пометун О. І., Фрейман Г. О. Методика навчання історії в школі. К. 2006. 328 с.
11. Стинська В. Методика викладання у вищій школі: методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2016. 65 с. URL: www.pu.if.ua/depart/PedagogicsHistory/resource/file/nav_dus/posibnyk.pdf
12. Чужикова В. В. Методика викладання права. К.: КНЕУ, 2010. 428 с.
13. Яворська Г. Х. Педагогіка для правників: навч. посіб. / Г. Х. Яворська. – К.: Знання, 2004. – 335 с.

ДОДАТКОВА

14. Авдєєнко А.П. Інтенсифікація навчального процесу та організація самостійної роботи студентів /А.П.Авдєєнко, Л.В.Дементій, О.Є.Поляков; /Проблеми освіти.-К.-2001.-Вип.24.- С. 108-111
15. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти в Україні: Історія, Теорія: Підручник.– К.:Либідь, 1998.– 560 с.
16. Андрусин Б. І., Гуз А.М. Методика викладання шкільного курсу «Основи правознавства»: підручник. – К.: Знання, 2008. — 301с.
17. Бабанский Ю.К. Оптимизация учебно-воспитательного процесса.- М., 1982.-256с.
18. Барбашова І.А Дидактика: навч. посібник для ст-тів ВНЗ / І.А. Барбашова. – 2-е видання. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 228с.
19. Барбашова І.А Загальні основи педагогіки: навч. посібник для ст-тів ВНЗ / І.А. Барбашова. – 2-е видання. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 126с.
20. Бондар В. Дидактика: підручник для студентів вищих навчальних закладів.- К.: Либідь, 2005.- 252

21. Вишневський О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. / О. І. Вишневський . - Вид. 3-є, доопрац. і допов. - К. : Знання, 2008. – 568
22. Вітвицька, С. С. Основи педагогіки вищої школи : навч. посіб. / С.С.Вітвицька. - К. : Центр навчальної л-ри, 2003. - 320 с.
23. Вітвицька, С. С. Практикум з педагогіки вищої школи : навч. посіб. / С.С. Вітвицька. - К. : Центр навчальної л-ри, 2005. - 398 с
24. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи. За модульною системою навчання. – К., 2005.- 395 с.
25. Волкова Н.П Педагогіка.- К.: 2003.-575 с.
26. Голік О.Б. Педагогічна майстерність: організаційно-управлінський аспект: Навч. посібник – Донецьк: Вид-во "Ноулідж" (донецьке відділення), 2010. – 242 с.
27. Гончаренко О. М. Права людини в Україні: навч. посіб. / О. М. Гончаренко.- К.: Знання, 2008. – 207 с.
28. Дидактика современной школы /Под ред. В.А.Онищука.- К.: Рад. Школа, 1987.- 350 с.
29. Застосування телекомунікаційних засобів у навчальному процесі (психолого-педагогічні аспекти): навчально-методичний посібник / авт. кол.; за ред. М.Л. Смульсон. – К.: Педагогічна думка, 2008. - 256 с.
30. Зеленський К.В. Рейтинг як форма індивідуального підходу до всебічного розвитку особистості / К.В.Зеленський, В.І.Козак, О.В.Синишин; /Нові технології навчання.-К.-2001.-Вип. 30.– С. 166-170
31. Законодавство України про працю : Збірник законодавчих та нормативних актів / Упоряд. М. І. Камлик.- К.: Атіка, 2003. – 944 с
32. Кайданова Л. Г., Мнушко З. М..Модульна технологія навчання.Навч.-метод. Посібник.- Харків.: Золоті сторінки, 2002.- 83 с.
33. Кашкар'юв Г.В. Методика організації правовиховної практики: навч. посібник / Г.В. Кашкар'юв. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 156с.
34. Кашкар'юв Г.В. Теоретичні та практичні аспекти компетентнісного підходу до підготовки вчителів правознавства: монографія / Г.В. Кашкар'юв. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 243с.

35. Коджаспирова Г.М. Технические средства обучения и методика их использования: учеб. пособ. для студ. высш.учеб. заведений / Г.М. Коджаспирова, К.В. Петров. – М.: Академия, 2007. – 352 с.
36. Костенко О.Б. Основы правознавства : посіб. для вступників до вищ. навч. закладів / О. Б. Костенко. – Вид. 2-ге, доповн. і переробл. – К. : Ін Юре, 2007. – 600 с.
37. Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи.- К.: Знання, 2009.- 387 с.
38. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи. Навчальний посібник.- К.: Знання., 2005.- 485 с.
39. Максим'юк С.П. Педагогіка: навч. посібник / С.П. Максим'юк. – К.: Кондор, 2009. – 670с.
40. Малафіїк І. В. Дидактика : навч. посіб. / І. В.Малафіїк. - К. : Кондор, 2005. - 400 с.
41. Мистецтво бути викладачем: Практ. посіб. / А. Брінклі, Б. Десанте, М. Флегм та ін. За ред. О.І. Сидоренка. – К.: Навчально-методичний центр „Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”. – 2003. – 144 с.
42. Навчальні ігри з історії та правознавства : метод. посіб. для вчителя / Закарпатський обл. ін- т післядипломної освіти ; За ред. В.І. Кобаль. - 3-є вид., доп. і перероб. - Ужгород ; Мукачево ; Рівне ; Тернопіль ; Одеса : [б. и.], 2007. - 200 с.
43. Нагаєв Методика викладання у вищій школі: навч. Посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
44. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / В. Л. Ортинський ; М-во освіти і науки України, Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 472 С.
45. Подласий И.П. Педагогика.- М.: ВЛАДОС, 2002.- 569 с.
46. Про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців: Тимчасове положення // Наказ МОН України від 23.-1.2004. - № 48.
47. Слепкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі.- К., 2000.
48. Туркот Т. Педагогіка вищої школи. – К., 2011. – 625 с.

49. Цокур О.Я. Педагогіка вищої школи: Навчально- метод. посібник. Випуск 1. Основи наукового педагогічного дослідження / За ред. Панькова А.І. - Одеса, 2002 - С.424

50. Щекатунова Г. Моніторинг педагогічних нововведень / Г. Щекатунова // Рідна школа. - 2009. - № 4. - С. 14-17. Шпиталенко Г. А. Основи правознавства: Навч. посіб., 5-те вид. / Г. А. Шпиталенко. — К.: Каравела, 2008. — 376 с.

51. Ярошук Л. Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти: навчальний посібник /Л.Г.Ярошук. – Луцьк, 2010. – 308с.

52. Ягупов В. В. Педагогіка: Навч. посібник / В. В. Ягупов. – К.: Либідь, 2003. – 560 с.

ДОПОМІЖНА

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. – К.,1989- 218 с.

2. Авдєєнко А.П. Інтенсифікація навчального процесу та організація самостійної роботи студентів /А.П.Авдєєнко, Л.В.Дементій, О.Є.Поляков; /Проблеми освіти.-К.-2001.-Вип.24.– С. 108-111

3. Андрошук Аліна . Професія юриста в країнах Європейського Союзу/ Юридичний журнал- К., 2011-34-37.

4. Величко О.Б. Гуманізація освіти та її вплив на становлення особистості студента//Проблеми освіти.-К.-2001.-Вип.24.– С. 25-29

5. Інформаційні технології і засоби навчання: зб.наук. праць / за ред. В.Ю. Бикова, Ю.О. Жука. – К.: Атіка, 2005. – 272 с.

6. Болонський процес: Документи / Європейський ун-т / З.І. Тимошенко (уклад.). — К. : Видавництво Європейського ун-ту, 2004. — 169с.

7. Болонський процес: Нормативно-правові документи Болонський процес: Нормативно-правові документи / Європейський ун-т / З.І. Тимошенко (уклад.) З.І. Тимошенко (уклад.). – К. : Видавництво Європейського ун-ту, 2004. – 101с.

8. Болонський процес: проблеми реалізації у Львівській комерційній академії: Матеріали наук.-метод. конф.. — Л. : Видавництво Львівської комерційної академії, 2005. — 382с.

9. Лалак, Н. Формування професійної компетентності у майбутніх учителів як психолого-педагогічна проблема / Н. Лалак // Рідна школа. - 2009. - № 5-6. - С. 17-20.

10. Нові технології навчання: наук.-метод. зб. - вип. 61 / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти МОН України; редкол.: О.П. Гребельник, Я.Я. Болюбаш, І.А. Шелест та ін. – К., 2010. – 185с

11. Щекатунова, Г. Моніторинг педагогічних нововведень [Текст] / Г. Щекатунова // Рідна школа. - 2009. - № 4. - С. 14-17.

12. Уліщенко, Андрій. Розвиток креативних якостей педагога в системі підвищення кваліфікації / А. Уліщенко // Освіта і управління. - 2009. - № 1. - С. 126-130. - Библиогр.: с. 130

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. pidruchniki.ws/pedagogika
2. readbookz.com/books
3. pedagogika.ucoz.ua
4. ukrkniga.org.ua
5. www.refine.org.ua
6. Studentam.net.ua